

סדרת הרצאות לרגל יום העצמאות ה-75 של מדינת ישראל

חלק ראשון: מ-1948 עד אמצע שנות השישים

רון גורביץ'

אנחנו מתחילים ב-29.11.1947 (כ"ט בנובמבר 1947), ארגון האו"ם מחליט על חלוקה של ארץ ישראל לשתי מדינות: יהודית וערבית – **"תכנית החלוקה"**.

בארץ ישראל מגיבים בשמחה רבה, התושבים יוצאים לרקוד בכל רחבי הארץ. הערבים, מגיבים בפעולות טרור והשמחה של היהודים הופכת מהר מאוד למלחמה – **"מלחמת העצמאות"**.

ביום ששי, 14.5.1948 בשעה 14:00 בצהריים, ברחוב רוטשילד 16 בתל אביב, דוד בן גוריון, ראש ממשלת ישראל הראשון מכריז על הקמת מדינת ישראל. למחרת, צבאות מצרים, סוריה, ירדן, לבנון ועיראק פולשים למדינת ישראל הצעירה והמלחמה על עצמאות מדינת ישראל הופכת למלחמה קיומית.

מדינת ישראל היא גם **"קיבוץ גלויות"** וב-1948 חיים בה כ-650,000 יהודים. היא מתחילה לקלוט עולים במהירות. בשלוש השנים הראשונות מדינת ישראל מכפילה את האוכלוסייה היהודית שלה. העולים מגיעים מכל העולם: מצפון אפריקה, מאסיה ומאירופה.

למדינת ישראל קשה מאוד לקלוט את העולים הרבים תוך כדי המלחמה ואחריה. בהתחלה, חיים עולים רבים ב**"מעברות"**: מחנות של אהלים ופחונים שבהם העולים חיים בצפיפות, קר להם בחורף וחס מאוד בקיץ, הדרך לא סלולת ואפילו יש תור ארוך לשרותים בבקר. במהלך חורף 1950, מזג האוויר סוער וקר ויורד שלג בכל הארץ. מדינת ישראל מחליטה גם על חלוקה שונה של מזון (**"צנע"**) כי קשה לה לדאוג לכל כך הרבה אנשים בזמן כל כך קצר.

העולים מגיעים לישראל מתרבויות שונות וחשוב למדינת ישראל ליצור תרבות עברית / ישראלית אחידה: **"כור התור"**; **מזוג גלויות**. המדינה דואגת שהעולים לומדים עברית ואפילו מבקשת מהעולים להפוך את שמות המשפחה שלהם לעבריים: **"עברות"**.

ב-1956, מדינת ישראל מערבת במלחמה נוספת, **"מלחמת סיני"** שבה היא מצטרפת לצרפת ולבריטניה, כובשת את חצי האי סיני ממצרים ובסוף מפנה אותו.

בהמשך, המדינה מצליחה "לקום על הרגלים", היא מקימה קיבוצים, מושבים ועירות פיתוח באזורים המרחקים מהמרכז, היא מקימה בתי חולים ומפעילה רפואה צבורית. ב-1964 מסתימת הקמת **המוביל הארצי** – רשת צינורות שמובילה מים מהפנרת לדרום הארץ וב-1963 ישראל מסיימת לבנות את **הכור האטומי בדימונה** בעזרתה האדיבה של צרפת.